lia purificationis volēs se abstinere hor
reum cuiusdam viri secrete intrauit et ob
dormiens videbatur sibi q̃ duceret ad
iudicium et vidit quoddam templū bea
te virginis. et quicunq̃ ad hoc confuge
ret saluabatur. qui autem non fuerat per
missus intrare proijciebat in magnum
ignē. At ipsa cōfugiēs ad templū Et cū
intrare vellz occurrit ei ihūs in hostio ⁊
retrusit eā ⁊ precepit eā proijci ad ignez
Et cum proiecta fuisset. iterum clamauit
ihesus christ⁹ Et q̃ſi sic grauiter torque
retur et fortiter inuocaret ihesum. dixit
beata virgo ad filiū. O fili dilectissime
miserere huic peccatrici. memorans q̃
nomen tuū sedule inuocare consueuit et
q̃ festiuitates meas honorauit. Tunc fi
lius mitigatus iussit eā detrahi et dimit
ti Mulier autem in somnis tantū fletū
et clamorem fecerat q̃ omnem familiam
excitauerat. que venientes inuenerunt eā
combustam ita q̃ totum corpus eius fue
rat tanquā carbo niger. Et interrogata
cur illic venisset. ipsis totam seriem enar
rauit et semper in gratia permanens vi
tam in bono finiuit.

¶ In purificatione beate ma. ℣. xxuij.

Ecce venit ad tē plum sanctum suū dñator domi
nes Malachie. iij. Nota q̃ triplex est templū. s. singulare materiale
et spiritiale. Templum singulare est v
terus beate marie virgis Ad hoc tēplum
dñs venit q̃ humanam naturam assum
psit De hoc templo dicit Psal. Scā
est templum tuum mirabile in equitate
q. d. O dñe hoc tēplū quod elegisti tu
bi in vtero virginis. valde mirabile est
et sanctū Dicitur ideo mirabile qz illum
in se inclusit qui maior ea fuit. s. dominū
celi ⁊ terre quem totus mundus non ca
pit. Ut ipsa dixit Eccli. xxuij. Qui cre
auit me requiescit in tabernaculo meo.
Sanctū fuit qz p spiritum sanctum cōse
cratum fuit. Ber. O sanctissimum tem
plum p spiritū sanctū sacrificatum. per fi
lium ornatum. p patrem glorificatū ple
num omniū gratiarum. Templū istud
consecrauit spiritus sanctus q̃ archāge
lum gabrielē ad beatam virginem misit
et conceptionē suam nunciauit Conse
crauit aūt eodē mō. quo epūs templum
materiale solet consecrare q̃ tribo vicibo
circuit. et ter pulsat ad hostium dicens.
Tollite portas principes vestras Qua
si diceret. O principes tenebrar. depo
nite potestates vestras ⁊ fugite ab hoc tē
plo vt fiat templū ⁊ habitaculū spūsā
cti Sed nō aperitur ei nisi in tercia pul
satione. hoc mō angelus primo pulsauit
ad templū beate virginis q̃ eā salutauit
et dixit. Aue gratia plena ⁊c. Sed ipsa
in hac prima pulsatōe non aperuit hostiū
cordis sui. i. non consensit. sed turbata ⁊
sermōe eius. i. āmirabat de tam insolita sa
lutatione āgeli. qz sepius angelos vide
bat. sed nunquā talia loquentes audie
rat. ⁊ iō cogitabat qualis esset illa saluta
tio. Tunc angelus secundo pulsauit ad
hostiū cordis sui dicens Ne timeas ma
ria. inuenisti enī gratiā apud dñm. Ecce
cōcipies ⁊ paries filiū ⁊ vocabis nomē
eius ihūs Hic erit magn⁹ ⁊ filius altis
simi vocabitur Ipsa enī ad illā secundā
pulsationem adhuc non aperuit. sed di
xit. quomō fiet istud. i. p quem modum
possū ego concipere filiū. q̃ virū nō co
gnosco. Tunc angelus tercio pulsauit
dicens. Spiritus sanctus supueniet te
et virtus altissimi obūbrabit tibi. i. fil⁹
altissimi assumet corpus a te. in quo cor
pore obūbrabitur. i. absconde Ut ysa.
xlv. Vere tu es deus absconditus. Iōqz
et quod nascet ex te sanctū vocabit filius
dei. Tunc ad terciā pulsationem aperuit

hostiū sui cordis ⁊ consensit dicens Ecce ancilla dñi fiat michi secūdum verbū tuum. Et statim filius dei in eius vtero conceptus ē pfectus deus et pfectus homo. Et in illa die tante potentie ⁊ sapiēcie extitit quante in. xxx. āno fuit. Qd ē autē epūs aliqd templum consecrauit. tunc prohibet sub pena excōicationis ipsius violationem. faciens pacem hoīb inhabitantib. ita q omnes malefici q ad ipsum confugiūt a suis inimicis securi sint Eodē mō spūsāctus hoc templū consecrauit ⁊ pacificauit. ita vt omnes peccatores quātūcunq deuz offenderūt si ap ipsum confugerint: sine dubio pacem inuenient ⁊ ab hostib suis ⁊ dyabolis securi erunt. Unde dñs ysaie. xvi. Apud te habitabunt pfugi mei. i. peccatores: ⁊ qui fugerunt a me peccādo inuenient gratiam ad te cōfugiendo. Aug⁹. O beatissima virgo maria sicut omnis auersus necesse est vt pereat. ita omnis ad te cōuersus īpossibile ē vt pereat Anselm⁹ O beata fiducia tu es refugiuz tuum miserorꝫ peccatorum Ber. O beatissima maria virgo quis tuaz misericordiam ad plenū enarrare pōt? Peccatorez quātūlibet fetidū et immundū ⁊ tori mūdo despectū non despicis nec deseris. sz tremendo iudici miserū reconcilias Exemplū apud ciliciam anno dñi. lxxiij. fuit quidā vir noīe theophilus cuiusdam epi vicedñis. qui taz prudenter sub epōres ecclesiasticas dispēsabat. q mortuo epo eum dignū episcopatu oīs popul⁹ acclamabat. At ille vicedñiatu content⁹ alium in epm maluit ordinari. Tandez ab officio p epm suum ē depositus ⁊ ī tātam desperationem delapsus vt ad suaz dignitatē recipiendā cuiusdaz iudei malefici consilium expeteret Ille ergo dyabolum aduocauit Aduocatus ē etiā theophilus qui iussu deonis christum ⁊ suā matrē ⁊ ōnes sanctos dei abnegauit et christiane religioni renunciauit ⁊ super hoc chyrographum scripsit et dedit deōni ⁊ sigillauit In crastinum ergo procuratione deonis theophilus in grām episcopi recipit et pristine dignitati restituitur Tandē ad se cōuersus de eo qd fecerat valde īgemuit ⁊ ad virginem gloriosam tota mentis deuotione confugit Quadā ergo vice sibi in visione apparuit btā virgo et de facto eum redarguit et dyabolo renunciare precepit. ⁊ xpm dei filium ⁊ ōne xpianitatis ꝓpositum cōfiteri fecit. et sic ipm in filij sui gratiā recuperauit ⁊ ad iudicium eū pūtauit Iterum sibi apparuit et cyrographū qd dyabolo dederat sibi reddidit ⁊ supra pectus suum posuit. Qd factū theophilus ad laudem btē marie virginis oīb manifestauit et ī seruitio eius pseuerauit Item aliud exemplum Abbatissa quedā beate virgini valde deuota a spiritu fornicationis temptatur et tandē vicitur et a iuuene quodā impregnatur Illa vero cuz grauida esset super modum turbatur ne sciens quid faceret et quo se diuerteret. tandem beate virgini se totā īuisit. Cū autem ad episcopum pergeret eo q sibi esset accusata quoddam templum beate virginis marie pertransiens intrauit et ante ymaginem beate marie virginis se prosternens orans et miseram peccatricem se confessa est dicens O beatissima mater misericordie. nulluz scio adiutorez. exquo grauissime offēdi meuz creatorez. confugio ad consilium gratie tue Quo securi⁹ fugiaz nisi ad te: q̄ mater gratie ⁊ misericordie appellari meruisti Suscipe ergo me miserā ad te confugiētē ꝓpter amorē filij q te ī mrēm pelegit. Cūq hec ⁊ similia pferret. vidit beatā virginez cū multitudine angelorꝫ assistētem ⁊ dicentez. Surge filia iam securanihil mali panaris ⁊ āpliusnoli peccare Et hec dicens puerum de ei⁹ vtero acce-

pit et vni angelo tradidit dicens. De fer puer hunc ad talē heremitā dicēs ei Hunc puerum mittit tibi mater dei. et sic eugulās abbatissa inuenit se p omīa liberata ⁊ leta venies ad episcopuz. cuz accusaretur negauit se puerū gestare Et fecit episcopus hoc diligenter p matronas perscutari Que dixerunt eā nullū puerum in vtero portare Et iratus episcopus voluit populum grauare q ipsā diffamasset. Ipsa autē hoc episcopo ad laudem beate virginis marie ⁊ solaciuz peccatorum oīb narrauit ⁊ intrans eps misit ad illum heremitam ⁊ inuenit pueruz. et beata virgo maria ore oīm collaudabatur Secūdo venit dñs ad templū materiale qd erat in hierusalem de quo inuenies in sermone sequenti Tercio venit ad templum spirituale scz ad animā iusti quam sibi spiritussanctus in baptismo consecrauit expellens ab eo dyaboluz vt ipse in eo habitare possit qñ dicit sacerdos. Exi ab eo īmunde spūs da locum spūisancto. Et sic epūs consecrās ecciam ter pulsat ad hostiū sic sacerdos ter pulsat aīcē puerum īmergat. Dño dicit Abrenuncio satbane ⁊ pompis eius Secundo dicit Credis in deū pātem oīpotentem in filiū et spiritūsanctuz? Tercio querit. Vis baptisari? Et respondent patrini Tolo Tunc baptisat eū immergendo. In noīe patris ⁊ filij ⁊c Et tunc anima baptisati ē facta templū spūssancti. Ūñ aplus. i. Corin. iij. Nescitis q templū dei vos estis et spūssanctus habitat in vobis In isto templo debēt esse multa spiritualiter q inuenim? in ipso tēplo materiali. In templo isto debet esse altare bñ ornatū. i. munda ⁊ ornata conscientia De hoc altari legitur Leui. vi. Ignis in altari meo semp ardebit quez nutriet sacerdos subijciens ligna mane et vespere p singulas orationes. Unde Gre. Altare dei est cor nostrum in quo ardere debet ignis caritatis quem vespere et mane nutrimus dum christum mane iudicatum et vespere crucifixum recolimus. Sacerdos iste est memoria anime. Iste sacerdos auget et nutrit ignem vespere quando cogitat quāta deus pro nobis sustiuit qui vespere, pter nos turbatus fuit vsqz ad mortē. Iste ignis scilicet caritatis est qui ardere debet ī altari cordis. videat autez quilibet quomō nutriat illum ignem in altari cordis ne īponat aliuz ignem. et ne contingat sicut nadab et abiu. Qui cum offerrent alienum ignem coram dño extincti sunt ab igne et mortui sunt vt dicitur Leuit. x. Ignem alienū offerunt qui ignem rancoris et invidie in cordibz suis habent q non vult dominus offerri in altari suo. Matthei. v. Si offers munus tuum ad altare et recordatus fueris q frater tuus habet aliquid aduersum te. relinque ibi munus tuum ⁊ vade prius recōciliari fratri tuo ⁊ tunc veniens offer munus? Ignis invidie siue odij consumit illū qui ipsuz offert Crisso. Invidia est ignis inextinguibilis. q? sicut tinea cōedit vestimēta sic invidia cōsumit illum qui zelat. De talibus qui per ignem iuidie accendunt templū dei dicit Psal. Incēderūt ignē sanctuariū tuum ⁊ terra polluerunt tabernaculuz tuum. i. tēplum noīs tui Ūñ Aplus. i. Cori. iij. Si quis templū dñi violauerit p maliciā. disp̄det illū dominus p mortem eternā Scdo debet esse ī tēplo aīe crucifix? per qd significat memoria dñice passiōis. Tercio debent in illo tēplo esse ymagines. p quas significāt sāctoz exēpla. Exemplū humilitatis habem? in xpo qui dicit. Exēplum dedi vobis vt quēadmodū ego feci ⁊ vos ita faciatis. Exēplum castitatis habem? in maria virgie Exēplum sanctitatis habemus in iohanne baptista. Exemplum orationis in beato iacobo. Exēplum pa

scientie in beato vincentio. Exemplum pnie in beata maria magd. Exēplū confessionis in beato augustino. ⁊ sic de similibus sanctis qui diuersis pollebant virtutibus Quarto debet esse i tēplo aqua benedicta. p quam signat aqua compūctionis lacrimarū. Quinto incensū deuote orationis. Psal. Dirigatur ad te dne oratio mea sicut incensū in conspectu tuo. Notandū est circa purificationē q dns precepit Leui. xij. Qd mulier que suscepto semine filium pepisset. īmunda erat septē diebus a consortio hoīm et ab ingressu templi. Sed cōpletis diebus septem munda erat quo ad consortia hoīm sed adhuc ad tricesimum diem īmunda manebat quo ad ingressum templi Tā dē completis. xl. diebus post pmū die. xl. templum intrabat et puerū cum muneribus offerebat. Si autem femina pepisset duplicabantur dies quo ad consortium hoīm et quo ad ingressum tēpli Beata autē virgo maria huic purificationi nō tenebatur Quia nō pepererat suscepto semine: sed mistico spiramīe Voluit autem se subdere legi vt nobis exemplum humilitatis ostenderet ⁊ vt legē dni adimpleret.

De eodē Sermo. xxiij.

Ota pulchra es amica mea ⁊ macula non est in te Canti. iij. Quoniā festum istud vocatur festū purificationis beate marie. vt ostendat eā spiritussanctū tota esse mundam ⁊ nulla purificatione indigere. ideo cōmendat eam i verbis p positus de pulchritudine ⁊ puritate sua. nō enī pmendat eam de pulchritudine exteriori quia illa nō est necessaria ad salutem Sed de pulchritudine interiori q est in aia Consistit enī pulchritudo aie in virtutibus Scienduz autē q beata virgo habuit multas virtutes que faciebāt eam pulchrā in anima Prima fuit caritas. secunda castitas Iste due reddunt deo aiam pulchram et acceptaz Sapi. iij. O q̄z pulchra est casta generatio cū caritate Caritatem perfectam habuit beata virgo ad deum ⁊ ad proximum Qd caritatem ad deū habuit patet ex eo. q mandata dei a iuuentute seruauit quod est signum diuini amoris Joban. xiij. Si quis diligit me sermonem meū seruabit. i. mandata In hoc patet q deum dilexit. q libēter pro eo mortem sustinuisset si deo placuisset Ber. Tanta vis amoris marie mentē accēderat vt fugientibus discipulis cū lacrimis affixit aniaz suam cruci. ⁊ si minime potuit tamē ex posuit: q parata fuit mori Qd autez dilectionē ad proximū habuit patz ex hoc q filium suū mori p salute generis humani exposuit. Ber. Maluit beata virgo filium crucifigi q̄z genus humanum ppetue non liberari Origenes Quid de amore beate virginis dicam q filium suum vnicum amabat tam ardenter q nescio estimare. Hec tamen pia virgo sup afflictos pia gestans viscera. amato priuari cupit. vt tali priuationi humano generi pdito subueniret Hec caritas fecit eam pulchram in anima. iō bene figurata est p illam virginem sunamitem in cuius sinu dauid rex dormiebat. De qua dicitur. iij. Regum. i. Rex dauid senuerat Cūq̄z opiretur vestibus nō calefiebat Quesierunt ergo serui eius ei adolescētulam speciosam in oibus finibus israhel. et inuenerunt abysac sunamitem: et adduxerunt eam ad regem. erat autem decora nimis. et dormiebat cum rege ⁊ ministrabat ei Rex autem nō cognouit eā Abysac interpretatur incensa ⁊ significat mariā que incensa fuit igne caritatis ad deum ⁊ ad proximum. Hec placuit regi dauid. id est christo. Dauid enim

interpretatur manu fortis ⁊ significat regem celestē q̄ fortis est sup oēs gentes. ¶Psal. Quis ē iste rex glorie ⁊c Iste rex requiescit ī sinu abysac .i. in vtero beate virginis nouem mensibus: ipsa tamen virginitate integra ꝓmanente Sic patz quomodo btā maria pulchra fuit ꝓ caritatem. Scda virtus que facit aiam pulchram ⁊ deo gratā ē virginitas siue virginalis castitas Sapien. iij. Incorruptio facit ꝓximū esse deo ¶Pro. xxij. Qui diligit cordis mundiciā: habebit regis amiciciam. s. celestis ¶Hanc virtutē habuit btā virgo qz ipsa corpe et mēte virginalem castitatē habuit. ⁊ iō regi celesti placuit Ulñ ipsa bene figurata ē ꝓ illā pulchrā virginē hester quam rex assuerus sup oēs diligebat ¶Nota historiam ¶Hester. ij. Rex assuerus fecit congregari ōnes virgines regni sui vt ex illis eligeret sibi vnam virginē in reginā. Et inter ceteras virgines adducta est hester pulchra nimis ⁊ decora facie ⁊ adamauit eā rex plus q̄z oēs alias mulieres ⁊ posuit diadema sup caput eius ⁊ fecit eaz sibi cōregnare ¶Hester interpretatur abscōdita et significat beatā virginē que habuit thesaurum abscōditū in agro .s. thesaurū virginitatis ī agro sui corporis Virginitas enī dicit thesaurus absconditus Ma thei. xiij. Simile est regnum celoꝝ. id ē virginitas thesauro abscōdito in agro qui thesaurus bene ē custodiendus: qz si semel amittit nunquaz recuperatur ⁊ iō virgines debent eē in abscondito et non in publico Dicit enī sic beatus ambrosius ¶Hoc mō btā virgo thesaurum abscōdit qz semp inclusa ⁊ raro in publico fuit. Ulñ angelus eam solam īuenit Ber. Suspicandū nō est q̄ ãgelus īuenit hostium aptum virginis. qz nō mirū fuerat vt frequēs hoīm vitaret colloquia. vel orãtis impediret silēnū. vel cōtinue castitas cōturbaretur vel turparetur. ꝓter hanc pulchritudinem castitatis siue virginitatis eā adamauerat rex assuerus id est rex eterne beatitudinis Assuerus enim beatitudo interpretat. sup ōnes mulieres huius mundi. imposuit diadema regni sup caput eius ⁊ fecit sibi eā cōregnare Tercia virtus que facit hoīem in anima pulchrum est humilitas ¶Hiero. ¶Nihil est qd̄ nos deo tā gratos efficit sicut humilitas. sic q̄ si vite merito sumus magni. humilitate sumus infimi. Signum aūt perfecte humilitatis est q̄ hō seipsum vilipēdat Ber. Qui humilis vilis vult reputari ⁊ non hūilis predicari. ¶Hanc virtutē pfecte habuit beata virgo maria. q̄ seipsā vilipēdit. ⁊ cū eēt regina celi ⁊ terre ancillā se dixit Lu. i. Ecce ãcilla dñi fiat michi fm verbū tuū Et iterū. Quia respexit hūilitatem ãcille sue ¶Propter hoc btā virgo maria bñ figurata ē ꝓ illā pulchrā virginē rachel Geñ. xxix. Rachel erat virgo decora facie ⁊ venusta aspcū, p̄ qua seruiuit iacob xnij. ãnis ⁊ videbãtur sibi dies paucī p̄ amoris magnitudine Rachel interpta tur ouis ⁊ significat beatā virginem mariā q̄ fuerat hūilis ⁊ simplex tanq̄z ouis ¶Hanc adamauit iacob id est filius dei. Jacob enim iterpretatur supplantator: quia supplantauit esau. i. diabolum duabus vicibus. ¶Primo quando eum de celo eiecit Secundo quãdo infernum spoliauit. Unde dixit. Juste vocatū est nomen eius iacob. supplantauit enī meen altera vice Iste iacob. i. xp̄s adamauit rachel, ꝓter pulchritudinez hūilitatis intantū q̄, ꝓter eā seruitium multoꝝ annorū subiit non tñ. xnij. sed. xxxiij. ãnis ad hoc eiz traxit humilitas marie Bernard⁹. ¶Propter hnmilitatem marie rex glorie. virginis pulchritudinem concupiuit ⁊ descendēs de sinu patris ī hūc mundum. locum sibi non inuenit aptiorem q̄z corpus virgineū ī quo plus ei

placuit humilitas q̃ virginitas. Si eñ maria humil' nõ fuisset: filius dei nõ ꝓcepisset. Sic patet q̃ maria ꝓter eius humilitatem mater dei effecta est. Et ipsa taz humilis est q̃ nullũ peccatorẽ quãcumcuncz immundũ siue fetidus despicit si eius auxilium humiliter implorat. Bernardus. O virgo Maria. quis tuã misericordiam ad plenum possit enarrare: quia tu peccatorẽ quantũcuncz fetidum a toti mundo despectus non despicis nec deseris. sed eum tremendo iudici recõcilias. Exemplum. Fuit quidaz monachus valde deuotus. temptatione deuictus lapsus est in peccatũ carnis. qui ꝓter verecundiã confiteri non audens: dubitare cepit quid faceret. a totum se ad inuocationem beate Marie vrginis prostrauit. a multis precibus eam flagitauit vt eum a temptatione eriperet a audaciam cõfitendi impetrauit Cum in nocte dormiret. beata virgo apparuit ei lõgius tamen insistens. in specie iuuenculc. angelis circũsepta. Quam videns ille cum lacrimis ait. O virgo virginũ regina angelorꝝ. spes desolatorum. solamen peccatorꝝ. mater misericordie. mater dei miserere mei. q̃ nullum peccatorem ad te confugientem repellis. Ecquid mihi misericordiam tuam soli denegare vis? Cũcz hec a similia dixisset mater misericordie quandaz domuz ingredit. quã ille ꝓsequẽs a ad pedes eius se ꝓiecit dicẽs. O mater dei plena õni grana miserere mei. At illa eleuãs eum brachijs amplexabat eũ a osculũ ei tribuit a euanuit. Ille vero euigilãs cum magna hilaritate ad cõfessorem venit a peccatũ suum confitens in sancta vita ꝓseuerauit. Rogemus.

Da sancta Dorothea Sermo xxv.

Gloriosa vir

go a martir dorothea ex patre theodoro a matre theodora ꝓgenita ex nobili sanguine senatorꝝ. Illis tẽporibꝫ vigilit ꝓsecuto xp̃ianorꝝ in terra romanorꝝ. Cui de beatus theodorus spernens ydola. et romam relinquens cum possessionibꝫ: agris: vineis: castris: a domibus. trãsfretauit cum vxore sua beata theodora a duabus filiabus suis. a in regnũ capadocie perrexit. venitcz in ciuitatem cesaream. ibicz habitãs genuit filiã de qua nunc intendimus loqui. Et ipsa genita more xp̃ianorꝝ occulte baptisata ẽ a quodam sancto episcopo qui ei nomen imposuit ex patre a matre cõpositum dorothea. Illa autem puella inflata est spiritu sancto. virtutibꝫ a pacis disciplinis ĩbuta. formosa valde super omnes filias regionis Quod videns serpẽs inimicus castitatis dyabolus nõ sustinens. fabricium p̃fectũ terre predicte in amorẽ gloriose virginis stimulãs vt ipsaz carnali ꝓcupiscẽtia appeteret Qui mittẽs ꝓ ea spõdens thesaurũ sibi a res absqcz ꝓpoti determiatõe ꝓ dote. ipam legitimo ducendã. thoro audiẽs hoc dulcꝫ dorothea quasi lutũ terre despiciẽs terrenas diuitias ĩtrepide se xp̃i spõsaz fatebat. Qd audiẽs fabricius. a vt vba nõ trabam? furore succẽsus ĩ cathastã. i. doliũ feruẽtis olei missa ẽ. Ipsacz adiutorio xp̃i illesa mãsit. acsi balsamo vngeret. Multi autem paganorum videntes hoc miraculum inter se ad xp̃m ꝓuertunt. Fabricius vero credens hoc magicis artibus fieri. ipsaz in carcerez reclusit ix. diebus absqcz cibꝫ alimentꝫ. q̃ tũ nutrita est a sanctꝫ ãgelis. Cuz ãt ꝓduceret ad tribunal pulcrior q̃ vncz fuit apparuit. Cũctcz mirabant q̃ tot diebꝫ absqcz cibo tã formosa videret. Fabricꝫ dixit. Nisi deos adoraueris presentes penas eculei non euades Dorothea respõdit Deum verum adorabo et nõ demonez.